

Vítězslav Kolek a kol. Doporučené postupy v pneumologii

2. rozšířené a aktualizované vydání. Maxdorf: Praha 2016. 564s. ISBN 978-80-7345-507-12

Česká pneumologická a ftizeologická společnost (ČPFS) jako jedna z prvních odborných společností v České republice vypracovala doporučené diagnostické a terapeutické postupy zahrnující všechny klinicky prioritní diagnózy a vydala je v přehledném knižním vydání. Tyto guidelines se setkaly s nadšeným přijetím a jejich první knižní vydání z roku 2013 bylo rychle rozebráno. Důvodem tohoto úspěchu byl fakt, že doporučené postupy byly od samého počátku koncipovány jako soubor koncizních, instruktivních a spolehlivých vodítek pro každodenní klinickou praxi, postavený na autoritě předních pneumologů České republiky z pracovišť se standardem klinické excelence, kteří se na vypracování doporučených postupů podíleli. Knihu lze tedy považovat za autoritativní shrnutí zásadních klinických znalostí oboru pro danou dobu, odrážející současný konsenzus s jasným klinickým výstupem. Aby však doporučené postupy zůstaly „up to date“, je třeba je doplňovat a aktualizovat s ohledem na vývoj oboru; to splňuje 2. aktualizované vydání, vydané s optimálním odstupem 3 let péčí nakladatelství Maxdorf.

Doporučené postupy v pneumologii jsou úctyhodným dílem, nepostradatelným pro všechny pneumology a ftizeology, ale užitečným i internistům, intenzivistům a dalším odborníkům, kteří v nich najdou potřebné informace. Kompaktní paperback o 564 stranách s bohatstvím barevných grafů a tabulek je i svým praktickým formátem ideální příručkou předurčenou k častému nahlížení.

Kniha je rozdělena podle tematických okruhů do 12 kapitol.

První kapitola patří nejčastějšímu respiračnímu onemocnění u nás – chronické obstrukční plicní nemoci (CHOPN). Samostatné subkapitoly se věnují doporučeným postupům pro diagnostiku a léčbu stabilní CHOPN, exacerbace CHOPN a standardu pro diagnostiku a léčbu CHOPN u pacientů s prokázaným deficitem α -1 antitrypsinu. Druhá kapitola je věnována bronchiálnímu astmatu, s podkapitolou o obtížném léčitelném astmatu (OLA). Třetí kapitola – pneumonie – má podkapitolu komunitních pneumonií dospělých a podkapitolu diagnostiky a léčby těžké pneumonie (připravenou Sekcí intenzivní medicíny ČPFS). Čtvrtá kapitola – Tuberkulóza – má subkapitoly věnované tuberkulóze dospělých, tuberkulóze dětí a mladistvých, dále složité problematice chemoprophylaxe onemocnění tuberkulózou u dětí, doporučením pro biologickou léčbu preparáty blokujícími účinek TNF α ,

problematice tuberkulózy a latentní tuberkulózní infekce u transplantovaných pacientů a standardu poskytování dispenzární péče nemocným tuberkulózou a jinými mykobakteriózami a osobám s vyšším rizikem vzniku těchto onemocnění. Nakonec je uveden doporučený postup pro diagnostiku a léčbu netuberkulózních mykobakterií dospělých.

Klinické standardy komplexní péče o pacienty s bronchogenním karcinomem nemalobuněčným a malobuněčným včetně paliativní péče jsou předmětem 5. kapitoly. Rozsáhlá 6. kapitola Intersticiální plicní procesy (IPP) má samostatné podkapitoly o idiopatické plicní fibróze, sarkoidóze, exogenní alergické alveolitidě, granulomatóze s polyangiitidou, lymfangioleiomyomatóze a plicní histiocytóze z Langerhansových buněk. Dále se kapitola IPP věnuje akutním exacerbacím těchto onemocnění a riziku dlouhodobého užívání léků jako amiodaron, metotrexát a sulfasalazin s možnými imunopatologickými a toxickými reakcemi. Sedmá kapitola Onemocnění pleury má subkapitoly Fluidotorax, Hrudní empyém a maligní pleurální mezoteliom.

Sekce intenzivní pneumologie ČPFS zařadila 8. kapitolu – Doporučené postupy pro pneumotorax, hemoptýzu, neinvazivní ventilační podporu a periprocedurální antikoagulaci u plánovaného bronchoskopického vyšetření. Devátá kapitola náleží Bronchologické sekci ČPFS a věnuje se flexibilní, rigidní a urgentní bronchoskopii a standardním postupům při provádění bronchoalveolární laváže. Desátá kapitola je věnována neinvazivní pneumologické diagnostice, tj. interpretaci základních vyšetření plicních funkcí, spiroergometrie a 6minutového testu chůzí. Užitečná je i subkapitola o dezinfekci přístrojů k funkčnímu měření.

Rozvíjející se diagnostika a léčba poruch spánku je předmětem kapitoly jedenácté. Dvanáctá kapitola je věnována dlouhodobé domácí oxygenoterapii a kritériím VZP pro její úhradu.

MUDr. Zdeněk Merta, CSc.

✉ merta.zdenek@fnbrno.cz

Klinika nemocí plicních a tuberkulózy LF MU a FN Brno, pracoviště Bohunice

www.fnbrno.cz

Doručeno do redakce 29. 11. 2016